

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Ndc/11/2025
Identifikačné číslo spisu:	4125200246
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:4125200246.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ B. C. R., narodeného XX. K. XXXX, Ž., D. XXXX/XX a 2/ G. C. L., narodenej XX. G. XXXX, H. U. L. XXX, proti žalovaným 1/ H. R., narodenému X. G. XXXX, N., T. XXX, zastúpenému splnomocnenkyňou Advokátska kancelária NOVÁK s.r.o., Banská Bystrica, Ladislava Hudeca 15326/2A, IČO: 53 556 798 a 2/ BORÁK Company, a. s., Čadca, Námestie slobody 1016, IČO: 36 435 724, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 15C/4/2025, o nesúhlase Okresného súdu Levice s postúpením sporu, takto

rozhodol:

Na prejednanie a rozhodnutie sporu vedeného na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 15C/4/2025 je príslušný Okresný súd Nitra.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Levice predložil spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) z dôvodu nesúhlasu s postúpením mu sporu Okresným súdom Nitra podľa § 20 písm. a) CSP, pretože podľa neho kauzálna a miestne príslušným na prejednanie a rozhodnutie sporu je Okresný súd Nitra. Nesúhlas odôvodnil tým, že v danej veci ide o obchodnoprávny spor a podľa obsahu žaloby sa žalobcovia nedomáhajú určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným v katastri nehnuteľností vedenom pre katastrálne územie D. H. na liste vlastníctva č. XXXX vo svoj prospech, ale v prospech žalovanej 2/ (akciovej spoločnosti, ktorej sú akcionári, keď inak žalobca 1/ je aj člen dozornej rady žalovanej 2/ a žalobkyňa 2/ členkou jej predstavenstva). Žalobcovia v žalobe tvrdia, že ich právo akcionárov je neisté a ohrozené a po určení vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam v prospech žalovanej 2/, budú ako jej akcionári rozhodovať o tomto majetku.

2. Podľa § 36 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

3. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania.

4. Podľa § 43 ods. 1 a 2 CSP ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená. Ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

5. Najvyšší súd, ktorý je ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Levice a Okresnému súdu Nitra podľa § 43 ods. 2 CSP príslušný na rozhodnutie o príslušnosti, vzhľadom na namietanú kauzálnu príslušnosť Okresného súdu Nitra v obchodnoprávných sporoch, vec prejednal a dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Levice s postúpením sporu je dôvodný.

6. Podľa § 22 písm. d) CSP na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu v Nitre.

7. Podľa § 261 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“) táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

8. Podľa § 261 ods. 6 písm. a) Obchodného zákonníka touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy medzi zakladateľmi obchodných spoločností, medzi spoločníkom a obchodnou spoločnosťou, ako aj medzi spoločníkmi navzájom, pokiaľ ide o vzťahy týkajúce sa účasti na spoločnosti, ako aj vzťahy zo zmlúv, ktorými sa prevádza podiel spoločníka, medzi štatutárnym orgánom alebo členom štatutárných a dozorných orgánov spoločnosti a obchodnou spoločnosťou, ako aj vzťahy medzi spoločníkom a obchodnou spoločnosťou pri zariaďovaní záležitostí spoločnosti a záväzkové vzťahy medzi prokuristom a spoločnosťou pri výkone jeho poverenia.

9. Podľa § 196a ods. 1 Obchodného zákonníka spoločnosť môže poskytnúť úver, pôžičku, previesť alebo poskytnúť do užívania majetok spoločnosti alebo zabezpečiť záväzok členovi predstavenstva, prokuristovi alebo inej osobe, ktorá je oprávnená konať za spoločnosť, a osobám im blízkym alebo osobám, ktoré konajú na ich účet, len na základe predchádzajúceho súhlasu dozornej rady a za podmienok obvyklých v bežnom obchodnom styku. Ustanovenia predchádzajúcej vety sa na verejnú akciovú spoločnosť použijú v prípade, ak verejnou akciovou spoločnosťou poskytovaný úver, pôžička, prevod alebo poskytnutie majetku spoločnosti do užívania alebo zabezpečenie záväzku nespĺňa podmienky podľa § 220ga.

10. Podľa § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka právne vzťahy uvedené v odseku 1 sa spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon.

11. Pre posúdenie dôvodnosti nesúhlasu Okresného súdu Levice s postúpením sporu Okresným súdom Nitra bolo primárne potrebné zistiť, či v danom prípade ide o obchodnoprávny spor alebo o záväzkový vzťah, ktorý možno subsumovať pod ustanovenia zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“).

12. Pre stanovenie súdnej príslušnosti je vždy významný obsah žaloby, ktorý formuluje žalobca, teda i to, akej súdnej ochrany sa dovoľáva (uznesenie najvyššieho súdu z 11. decembra 2019 sp. zn. 6Ndc/15/2019).

13. Z obsahu predloženého spisu vyplýva, že Okresnému súdu Nitra bola doručená žaloba, ktorou sa žalobcovia proti žalovaným domáhajú určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam ako akcionári žalovanej 2/ a žalobkyňa 2/ aj ako členka štatutárneho orgánu žalovanej 2/. Žalobcovia vychádzali v

žalobe zo zistenia, že žalovaná 2/ previedla na žalovaného 1/, ktorý je zároveň členom dozornej rady žalovanej 2/, pozemky o výmere 78 623 m², čo je podľa nich absolútne neplatný právny úkon preto, že kúpnu zmluvu neschválilo valné zhromaždenie žalovanej 2/. Tvrdili, že ich právo ako akcionárov je týmto ohrozené a neisté a preukazuje to aj ich naliehavý právny záujem na určení. Okresný súd Nitra postúpil spor Okresnému súdu Levice podľa ustanovenia § 20 písm. a) CSP, podľa ktorého na konanie je výlučne príslušný súd, v ktorého obvode je nehnuteľnosť, ak sa spor týka vecného práva k nej. Okresný súd Levice vyjadril nesúhlas s postúpením pre charakter predmetného právneho vzťahu, ktorý je obchodnoprávny a na prejednanie ktorého je kauzálny príslušný Okresný súd Nitra.

14. Najvyšší súd pri rozhodovaní o príslušnosti vychádzal z toho, že žalobcovia si voči žalovaným uplatňujú nárok vyplývajúci z neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalovaným 1/ a žalovanou 2/ a následného určenia výlučného vlastníctva pozemkov, ktoré touto zmluvou previedla žalovaná 2/ na žalovaného 1/. Z výpisu z obchodného registra zistil, že žalobca 1/ je členom dozornej rady žalovanej 2/, žalobkyňa 2/ je členka predstavenstva žalovanej 2/, teda štatutárneho orgánu a žalovaný 1/ je člen dozornej rady žalovanej 2/. Uvedenú skutočnosť subsumoval pod ustanovenia § 196a ods. 1 a 2 a § 261 ods. 6 písm. a) Obchodného zákonníka, keďže vo veci ide o právne vzťahy medzi spoločníkmi, ktorí vystupujú aj ako štatutárny orgán a členovia dozornej rady, čo zodpovedá zneniu ustanovenia § 261 ods. 6 písm. a) Obchodného zákonníka. Právny vzťah medzi žalobcami a žalovanými predstavuje skutočnosť, ktorá jednoznačne vymedzuje predmet sporu ako obchodnoprávny.

15. Vzhľadom na uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že hoci sú žalobcovia fyzickými osobami a predmetom sporu formálne vyjadreným v petíte žaloby je požiadavka na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, v danom prípade sa nejedná o záväzkový vzťah, ktorý možno subsumovať pod ustanovenia Občianskeho zákonníka, ale ide o záväzok, ktorý sa podľa § 261 ods. 6 písm. a) Obchodného zákonníka riadi príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka. Vo veci ide o obchodnoprávny spor, ktoré podľa ustanovenia § 22 CSP prejednávajú osobitne stanovené súdy. Pre obvod Krajského súdu v Nitre je na konanie v obchodnoprávných sporoch podľa ustanovenia § 22 písm. d) CSP kauzálny príslušný Okresný súd Nitra a nesúhlas Okresného súdu Levice s postúpením sporu Okresným súdom Nitra je preto dôvodný.

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.